

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 25. Cur baptismus die Sabbati conferretur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

Rupertus Abbas lib. 6. de Diuin. Offic. cap. 24. Hugo à Vict. lib. de sacram. cap. 17. & lib. de special. miss. obseruat. cap. 31. & alij: poteruntque ijdem eum ex ijs, quæ de aqua baptismali dicta sunt, tum quæ lib. 5. de veste candida, & alibi dicemus, apertiora huius rei argumenta colligere.

Cur baptismus die sabbati conferretur.

CAP. XXV.

NEquè vero difficilis est ratio ad explicandum, cur sabbati die baptismus conferretur: si quis attentius totam rem consideret, & ipsius baptismi fructum utilitatemque intueatur. Etenim, cum sepultura Christi memoria sabbato recolatur, eodem die baptismum dari, ob id Patres instituerunt, ut Christiani, abiecta omni sorde peccati, ad nouam vitam cum Christo sibi resurgendum esse, intelligerent. Quare in Amalario Fortunato lib. 4. de Eccles. Offic. cap. 29. scriptum inuenies: *propter mortem Christi, quæ memoratur hora nona esse peracta, hora nona baptizantur, qui in Christi morte baptizantur, propterque mysterium conspectura Christi, quæ recolitur in sabbato, baptizatur Christi corpus in sabbato, ut, post hanc sepulturam, in die Dominica resurgat, initium enim resurrectionis à Dominica die debemus celebrare. Sic illa Dominica dies initium noui hominis, qui resurrexit à mortuis: & iterum sepultura eius, quando amissa*

Prima causa baptismi sabbato administrandi.

transiit in requiem sine corpore in sabbati die &c. Et in Bernone Augiensi libel. de reb. quibusd. ad miss. pertinent. cap. 3. rectissime sancti Patres duo tantum legitima tempora ad baptizandum, si nulla necessitas interuenit, constituerunt, sabbatum uidelicet Pasche, & sabbatum Pentecostes: quae utraque per octo dies celebrantur, merito conspeliuntur Christo baptizati in sabbato, ut cum ipso ualeant resurgere die Dominico, sicut enim sabbatu requie animarum, sic Dominicus dies, qui est primus, & octauus, significat resurrectione corporum. Ex quibus testimonijs amplius apparet, eam quiete, qua beati in altissimo & splendissimo caeli domicilio fruuntur significata fuisse. Quod etiam Iuo Carnotensis prodidit serm. de sacram. Neophyt. cum ait: inde est, quod, qui in sabbato sancto sunt baptizandi, quarta hebdomada quadragesimalis obseruantia, quae continentiae nobis arma ministrat, & quarta eiusdem hebdomada feria catechizandi, & exorcizandi deferuntur ad Ecclesiam, ibi audiri, & instruendi, qualiter contra spirituales nequitas sine pugnaturi: sed tamen usque in sabbatum Paschale baptismus eorum differtur, hoc attendente Ecclesia, quia, qui ad agone in presenti Vita uocantur, in spe futurae quietis baptizantur. Refellendi autem, qui, quod apud Patres saepe, nullo addito, baptismi Paschatis aut Pentecostes mentio fit, ipsum Paschatis, & Pentecostes diem ministrando baptismati statutum esse, arbitrantur. Nos enim Paschatis, aut Pentecostes nomine decursum octo dierum accipimus, a quo ipsum peruigilium non excluditur. Sic dicemus, olim baptizatos uestem albam,

K iij

Paschatis,
& Penteco-
ste. festa
durabant
octo die-
bus.
Altera cau-
sa, cur bap-
tismus die
Sabbati ad-
ministra-
retur.
a Aug.
serm. 163.
de temp.
Leo. Epist.
78. ad uni-
uers. camp.
Sam. & Pi-
cen. Episc.
Raban.
maur lib. 2.
de institut.
cleric cap.
32. & Galua.
cap 2. I.
histor Me-
diolanen.

& cereum septē diebus gestauisse: cum vtrumque sabbato post Pascha, & Pentecostem deponerent. Et quamquam eidem opinioni multa veterum scriptorum testimonia suffragantur, in quibus Paschatis dies nominatim expressus est: vt cum legimus apud Adonem Treuirensē Archiepiscopum de vit. S. Præced. Virgin. in titulo vero, quem pater eorum Padens nomine beati Pastoris dedicauit, vna cum consilio beati Pij sedis Apostolica Episcopi, fontem baptismi construere soror, & ipsa student: vt familia earum die sancto pascha baptizaretur: & in vita SS. Kiliani Episcopi, Colomanni presbyteri, & Totnani diaconi apud Surium VIII. Non. Iul. à beatissimo viro catholica fidei documentis instructus, proximo Dominica resurrectionis die cum multis alijs dato nomine, aqua lotus baptismatis, ab solutionē pristini promeruit erroris: tamē mihi probari non potest: quoniā dies pro tempore positus est, cuiusmodi loquendi formulam Latini scriptores usurpant. Neque assentior Ludouico Viui, qui in grāmatica ludo edoctus, S. Augustin. libros de ciuit. dei exponere parū feliciter aggressus est. Is enim nota K. in cap. 8 lib. 22. à Paschate ad Pentecosten baptismum quotidie administrari solitum, nullo authore, affirmat. Cui fides abrogatur ex omnibus scriptorū testimonijs, quæ de baptismo in sabbato supra attulimus. Inēpte quoque quis afferret, si solū in Paschatis, & Pētecostes peruigilio olim baptismus datus esset, fore, vt statæ, & solennes ceremoniæ in eo adhiberi nō potuerint: cū baptizandorū multitudini baptizantiū numerus

impar esset. Nam nec absurdum est cōcedere, antiquos Patres sine multis earū, quæ nunc in v̄su sunt, ceteronijs baptizasse: quoniam illæ paulatim in Ecclesiam inuectæ sunt: nec baptizandorum multitudo commoditari baptizantium obfuit: quia, cū necessitas postulabat, aspersione aquæ, quàm facili negotio baptizabant. Quemadmodū videre est apud Tertullianum lib. de pœnit. S. Cyprianum Epist. 76. Gennadium Massiliensem de dogmat. Eccles. cap. 74. & testatur vrceus à B. Laurentio martyrij tempore adhibitus: qui hodieque in eius Templo Romæ honorificè custoditur. Qui verò tradiderunt, non tantūm Paschæ, & Pentecostes Sabbato, sed omnibus diebus v̄triusque Paschalis hebdomadæ fuisse consuetum, baptismum celebrari, ij mihi satis, quod sentiunt, non probant. Ex eorum verò numero B. Rhenanus exillit annotat. in Tertul. lib. de bapt. cap. 19. & lib. de coron. milit. cap. 3. Quæ opinio vel hinc facilè refellitur: quod, albam vestem, & cereum, qui baptizatis dari solebat, octavo die, hoc est, sabbato post Pascha, & Pentecosten olim depositum fuisse, infra suo loco probabimus. Si quæ verò auctoritates illi fauere videntur, vt Socratis lib. 1. histor. cap. 21. *aliām præterea consuetudinem in Thessalia esse cognoui, nimirum vt diebus festi Paschatis duntaxat baptizent*: Nicephori Callisti lib. 12. histor. Eccles. cap. 34. *alius item in Thessalia mos fuit, vt Paschalibus tantūm diebus baptismus perageretur*: Victoris Papæ Epist. 1. ad Theophil. Alexand. Episcop. *a quarta decima verò luna primi*

Baptismi
ceremoniæ
paulatim
instituta.

mensis, usque ad vigesimum primum eiusdem mensis diem eadem celebretur festiuitas, eodem vero baptismus celebrandus est catholicus: Synodi V. Constantinop. libel. Monachor. ad Menn. Patriarch. nondum perfectis diebus his, quibus baptizabatur, postquam vidit perspicue, quod rursus ad antiquum gentilis opinionis sua vomitum reuerti non poterat, per aliam viam ad id, quod studebat, peruenit: Amalarij Fortunati lib. de Eccles. Offic. cap. 39. tempore Pentecostes Ecclesia toto orbe nris semper Deo populos per aquam regenerationis aggregare consuevit: & Galuaneij cap. 231. histor. Mediolanen. toto tempore Paschali ciuitatis Senatores, & Consules baptizauit: ita eos explicare oportet; vt octodialia pro aliquo eorum dierum, & numerum pluralem pro singulari positum esse, intelligamus. Sigillatim autem Socrates, & Nicephorus plurali numero vti sumunt non vt plures dies baptismi administrando singulis annis statutos esse, demonstrarent: sed quia, vnum diem plurium annorum esse constabat. Galuaneus vero S. Caij Archiepiscopi vitam describit: quo tempore, propter multitudinem ad fidem confluentium, multis diebus baptismum celebratum esse, mirum non est.

De hora baptizandi: ac breuiter de diuisione dierum in duodecim horas.

CAP. XXIV.

De hora baptizandi nihil aliud verius affirmari potest, quam quod de tempore dixi-